

یادداشت

بله، اصلاحات عقب نشینی نیست!

علی محمد نمازی

فعال سیاسی

ریاست محترم جمهوری چند روز پیش اعلام کردند که خواص در حوادث اخیر مردود شدند. به نظر می رسد سمت و سوی این سخن رئیس جمهور بیشتر در ارتباط با اصولگرایان باشد زیرا بسیاری از اعضای این گروه سیاسی به خاطر عملکرد، حاضر به حمایت همه جانبه از دولت سیزدهم نیستند. دولت فعلی وعده هایی را به مردم داد. آقای رئیس جمهور وعده دادند که سالانه یک میلیون مسکن ساخته خواهد شد، تورم کاهش می یابد و از همه سلاخی در دولت استفاده می شود و برجام به نتیجه خواهد رسید. کدام یک از این وعده ها تاکنون به ثمر نرسیده است که دولت رئیسی بر مبنای آن دولتی موفق باشد که اصولگرایان حامی آن باشند؟ از این منظر گلایه آقای رئیسی حتی اگر از اصولگرایان باشد هم مورد قبول نیست. البته آقای رئیس جمهور در جمع اعضای شورای عالی استان ها وعده های داده که جای بررسی دارد. وی اعلام کرده اصلاح، عقب نشینی نیست. به نظر می رسد نوع نگاه آقای رئیسی در ارتباط با اصلاح و اصلاح طلبی در گذشته متفاوت بوده است. زیرا تن دادن به اصلاح در امور مختلف به منظور بهبود شرایط کشور و مردم و ایجاد و افزایش رضایت در جامعه است. از این منظر ذات کلمه اصلاح و اصلاحات از ابتدا هم در معنای عقب نشینی نبوده است. ضمن اینکه برخی از کلمه اصلاحات هراس دارند. اصلاحات در معنای انجام درست وظایف و عدم اشتباه است. آقای رئیس جمهور در شرایطی دم از اصلاحات می زند که اگر به معترضین بنگریم، متوجه خواهیم شد معترضین خواسته های از رئیس جمهور ندارند. از این منظر اگر قرار است به مردم وعده داده شود که به مطالبات آنها پاسخ داده می شود، مجموعه حاکمیت باید در این ارتباط وارد عمل شوند نه اینکه رئیس جمهور به تنهایی در مورد ایجاد اصلاحات در کشور وعده هایی بدهند. زیرا دولت تا این لحظه موفقیتی در زمینه اقتصادی به دست نیاورده تا مردم بیشتر به دولت اعتماد کنند. ضمن اینکه اگر قرار است اتفاقی به نفع کشور و جامعه بیفتد باید هر چه سریع تر در این ارتباط تصمیم گیری شود. در ارتباط با شرایط اقتصادی کشور هنوز وضعیت موجود را به گذشته ارتباط می دهند.

نکته

محمود عباس زاده مشکینی:

اعتراض ماندن در بدن انسان است

یک عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس در خصوص شرایط اخیر کشور اظهار داشت: کلید واژه «منافع ملی» بهترین محور و مینا برای انسجام سیاسی و وحدت ملی در کشور است. وحدت ملی، از حیث نظری و ملی، با محوریت منافع ملی شکل می گیرد. منافع ملی دو محور دارد؛ یک، تمامیت ارضی و دوم، اصل نظام سیاسی. و بعد از آن مسائل دیگر فرعی است. من اعتقاد دارم تمام ایرانی ها از هر مذهب و جناحی با هر شکل و شمایی، سلیقه و دیدگاهی با تمامیت ارضی کشور موافق هستند و مباحثی چون تجزیه طلبی در ایران شکل نمی گیرد، چون مردم ایران وطن پرست هستند؛ لذا اینکه موضوع تجزیه طلبی را از چندین بار نقل و پر رنگ کنیم به نفع کشور نمی دانم. ما مملکتی ریشه دار و ملتی فهیم و وطن پرست داریم که حاضر هستند بابت وطن هزینه بدهند. محمود عباس زاده مشکینی گفت: اعتراضات در مورد کاملاً طبیعی است. اعتراض در جامعه زنده ماندن درد در بدن انسان است. باید درد را ریشه یابی کنیم و لذا اعتراض در جامعه نعمت است. اعتراض نشانگر این است که در عملکرد، نگاه، تصمیمات، مواضع و رفتارمان یک مشکلی وجود دارد که باعث اعتراض بخشی از جامعه شده است. در صورت بروز اعتراض باید اصلاح صورت بگیرد و به مسایل فنی در این زمینه و فرافکنی نکنیم. وی در خصوص دیدار هفته گذشته امیرعبداللهیان با وزاری سابق خارج گفت: به نظر من حرکت نمادین خوبی بود. من اعتقاد دارم که ما در دیپلماسی خارجی به تغییر و تحول گسترده و عمیق نیاز داریم و بنده در این باره حدود ۲۴ مورد جمع بندی دارم. از امیر عبداللهیان چنین انتظاری داشتیم و هنوز هم داریم و ناامید نشده ایم. این نماینده مجلس بیان کرد: یکی از این موارد بحث منافع ملی است که آیا تا امروز یک تعریف جامع و کاملی از آن ارائه شده است که همه روی آن اجماع نظر داشته باشند؟ آیا تا به امروز است که دیپلماسی بگوید که تعریف ما از «منافع ملی» دوست و دشمن چیست. این ها مسائل ساختاری است که باید حل کنیم. حال وزاری سابق را دعوت کردند و از خاطرات و تجربه های خود گفتند. این حرکت یک حرکت نمادین خوب است. اما ما به تصمیمات، رفتارها و اقدامات نمودی احتیاج داریم که مردم آژارش را در دیپلماسی خارجی ببینند. یک دیپلماسی خارجی دارای پویایی باید در اقتصاد مردم و داخل و خارج از کشور تاثیر گذار باشد. من دیگر به کارهای نمادین و سمبلیک اعتقادی ندارم. زیرا به اندازه کافی کارهای سمبلیک داریم. وی در باب نامه برخورد با معترضان که به امضای ۲۲۷ نفر از نمایندگان مجلس یازدهم رسید نیز گفت: نامه ای که دوستان دو هفته قبل آوردند کلمه «اعدام» در آن ذکر نشده بود. محتوای آن نامه از اجماع نظر داشته باشند. اما ما به تصمیمات و کسالتی که متکب جرم شدند بود، سخن می گفت. من به دوستانی که این نامه را آوردند توصیه کردم با توجه به شرایط موجود در کشور این کار نفعی ندارد و شاید واکنش ها، سواستفاده و تفسیرهای مختلفی در جامعه به دنبال داشته باشد. مشکینی تصریح کرد: نمایندگان آزاد هستند نامه ای را امضا کنند یا نکنند، کسی نمی تواند نماینده مجلس را به دلیل اظهار نظر یا امضای سندی که به وظیفه نمایندگی اش مربوط است سرزنش کند. من شخصاً امضا نکردم و دلیل من هم دوستانم بود و به دوستانم هم گفته ام تنها امضا نمی کنم، بلکه شما هم امضا نکنید چون در شرایط فعلی به مصلحت نیست.

مر ترضی مکی در گفت و گو با «آرمان ملی»:

قطعنامه شورای حکام پرونده هسته ای را امنیتی ترمی کند

احتمال ارسال پرونده هسته ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل وجود دارد

احیای برجام به اراده ایران و آمریکا بستگی دارد

کنگره نمی تواند مانع اراده کاخ سفید برای توافق با ایران شود

او کراین و آمریکا تلاش می کنند ایران و روسیه را در مقابل ناتو قرار دهند

کشور های اروپایی روی بحران داخلی ایران موج سواری خواهند کرد

آرمان ملی – احسان انصاری: صدور قطعنامه شورای حکام علیه ایران چه پیامدهایی دارد؟ اتفاقات داخل ایران و رویکردی که کشورهای اروپایی نسبت به ایران دارند چه تأثیری بر روند صدور این قطعنامه داشته است؟ با توجه به تحولات اخیر آینده احیای برجام به چه صورتی خواهد بود؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات و بررسی چشم انداز پیش رو با مر ترضی مکی، تحلیلگر روابط بین الملل گفت و گو کرده است. مکی معتقد است: «امروز ما در دنیایی زندگی می کنیم که بحران ها به صورت مستقل از هم قرار ندارند و بلکه به شکل های مختلف به هم ارتباط پیدا می کنند. پس از اینکه در شهر یور ماه گذشته مذاکرات احیای برجام به حال تعلیق در آمد ما روی چند موضوع تنش هایی را با کشورهای غربی پیدا کرده بودیم. در همان زمان سالیوان مشاور امنیت ملی آمریکا موضوع نقش پهبادهای ایران در جنگ اوکراین مطرح کرد که این موضوع باعث شد اوکراین و آمریکا به صورت جدی علیه ایران وارد میدان شدند و با هم راهی آمریکا ایران و روسیه را در مقابل ناتو قرار دادند. در چنین شرایطی تحریم هایی نیز علیه ایران اعمال شد و در شرایط کنونی نیز جنگ تبلیغاتی علیه ایران ادامه دارد. به هر حال تغییرات صورت گرفته روی و حجمه و جنگ روانی روی ایران تأثیر گذاشته است.» در ادامه ما حاصل این گفت و گو را می خوانید.

مهم ترین پیامدهای صدور قطعنامه شورای حکام علیه ایران چیست؟ این قطعنامه چه تأثیری روی روند مذاکرات احیای برجام خواهد گذاشت؟

بلا تکلیف ماندن مذاکرات احیای برجام و بی توجهی به حل مشکلات بین ایران و آژانس بین المللی انرژی اتمی وضعیت پرونده هسته ای ایران را در شورای حکام به شکلی در آورده که هر چه جلوتر برویم احتمال اینکه توافق سال ۸۶ تکرار شود و در عرصه این احتمال وجود دارد که در آینده پرونده هسته ای ایران به شورای امنیت سازمان ملل ارسال شود. شاید اگر دو ماه پیش تحلیل واقع بینانه ای از روند تحولات جهانی صورت می گرفت و موضوع احیای برجام به بدنه و بنیان اروپا موکول نمی شد شاید امروز ما در این نقطه قرار نداشتیم و شاید برخی تحولات دیگر که در نهایت به ضرر ایران تمام شد نیز رخ نمی داد. با این وجود تحلیل غیر واقع بینانه ای که از روند تحولات جهانی صورت گرفت تا در شرایط کنونی اتحادیه اروپا و آمریکا اجماعی را انجام دادند تا قطعنامه تندی را علیه ایران صادر کنند. بدون تردید این قطعنامه می تواند یک گام به جلو در راستای امنیتی کردن پرونده هسته ای ایران از سوی آمریکا و اتحادیه اروپا باشد. اگر نسبت به این اتفاق نیز بی تفاوت باشیم شرایط احیای برجام در آینده برای ایران بسیار سخت و دشوار خواهد شد. در چنین شرایطی نه تنها تحریم های کنونی لغو نخواهد شد بلکه این احتمال وجود خواهد داشت که تحریم های سازمان ملل نیز به این تحریم ها اضافه شود.

آیا اتفاقات داخل ایران و رویکردی که کشورهای اروپایی در زمینه حقوق بشر نسبت به ایران دارند در انتخاب زمان صدور این قطعنامه نقش داشت؟

امروز ما در دنیایی زندگی می کنیم که بحران ها به صورت ارتباط پیدا می کنند. پس از اینکه در شهریور ماه گذشته مذاکرات احیای برجام به حال تعلیق درآمد ما روی چند موضوع تنش هایی را با کشورهای غربی پیدا کرده بودیم. در همان زمان سالیوان مشاور امنیت ملی آمریکا موضوع نقش پهبادهای ایران در جنگ اوکراین را مطرح کرد که این موضوع باعث شد اوکراین و آمریکا به صورت جدی علیه ایران وارد میدان شدند و با هم راهی آمریکا ایران و روسیه را در مقابل ناتو قرار دادند. در چنین شرایطی تحریم هایی نیز علیه ایران اعمال شد و در شرایط کنونی نیز جنگ تبلیغاتی روی ایران ادامه دارد. به هر حال تغییرات صورت گرفته روی حجمه و جنگ روانی روی ایران تأثیر گذاشته است. رابرت مالی مذاکره کننده ارشد آمریکا در مذاکرات هسته ای به تازگی عنوان کرد که پرونده هسته ای ایران از روی میز برداشته شده و در اولویت های برنامه های آمریکا نیست. بدون تردید این اتفاقات روی مذاکرات احیای برجام تأثیر گذاشته و اگر ما نتوانیم در این مرحله این موضوعات را حل کنیم و بحران را مدیریت کنیم در هفته ها و ماه های آینده با شرایط سختی مواجه خواهیم بود.

رویکرد کشورهای اروپایی نسبت به اتفاقات داخلی ایران در آینده به چه صورت خواهد بود؟ آیا فشار کشورهای اروپایی نسبت به ایران در آینده

گزارش

مقام معظم رهبری:

هیچ کس خود سرانه حق ندارد دبه خیال خودش کسی را مجازات کند

ادامه از صفحه ۲

کسی را که بی توجه به خواست حقیقی دشمن، با او همراهی کرده یعنی فریب خورده اما جنایتی نکرده است چه دانشجو باشد چه غیر دانشجو، باید منتبه و موعظه و هدایت و بیدار کرد و با پرسش از او که آیا این حرکت موجب پیشرفت کشور است یا ضد آن، او را به فکر کردن وادار و هوشیار کرد تا با دشمن هم صدایی نکند و به تعبیر امام بزرگوار همه هر چه فریاد دارند بر سر آمریکا بزنند. حضرت آیتا... خامنه ای حکم عاملان جنایات اخیر را متفاوت خواندند و تأکید کردند: عاملان جنایت، قتل، تخریب یا تهدید به آتش زدن دکان و ماشین کاسبان و مردم، و آن کسی که با تبلیغات آنها را وادار به این کارها کرده، هر یک باید به اندازه گناهشان مجازات شوند. ایشان در این زمینه افزودند: البته مجازات باید به وسیله قوه قضائیه ای که با قدرت و سلامت و پر انگیزه است انجام شود و هیچ کس حق ندارد خود سرانه و به خیال خود دست به مجازات بزند. ایشان با اشاره به تعبیر امیرالمؤمنین از پیامبر اکرم (ص) به طبیعی که هم داغ دارد و هم مرهم، استفاده بجا از مجازات و نصیحت را مورد تأکید قرار دادند و افزودند: تا این ساعت بخمد... دشمن شکست خورده است اما دشمن هر روز کید و مکرری دارد و با شکست امروز، ممکن است سراغ اقاشر مختلف همچون کارگران و زنان برود اگرچه شأن بانوان و کارگران با شرف ما بسیار بالاتر از آن است که تسلیم بدخواهان شوند و فریب آنان را بخورند. رهبر انقلاب با اشاره به بکارگیری ترغند «لشکر سازی کاذب» و «ابنوه سازی دروغ» در رسانه های ضد ایران با هدف تأثیر گذاری بر افراد غافل و بی خبر، گفتند: آنچه واقعیت دارد، حضور انبوه مردم در میدان های مختلف دفاع از انقلاب، و تودهنی آنها به بدخواهان است. حضرت آیتا... خامنه ای در بخش دیگری از سخنانش، مشکلات اقتصادی را یک واقعیت خواندند و افزودند: نامگذاری سال های متعدد با شعارهای اقتصادی و تأکید به مسئولیت برای علاج این مشکلات، با توجه به اهمیت موضوع اقتصاد صورت گرفت اما دهه نود از لحاظ اقتصادی دهه خوبی نبود و اگر به آن توصیه ها عمل می کردند و اقدامات لازم را انجام می دادند، وضع امروز کشور و مردم متفاوت می شد البته تحریم هم در مشکلات مؤثر بود. رهبر انقلاب با اشاره به تلاش جدی و در برخی موارد مؤثر مسئولان برای حل مشکلات اقتصادی گفتند: تلاش بیشتر دستگاه ها و همکاری و همدلی و هم افزایی مردم و مسئولان، زمینه ساز حل مشکلات موجود خواهد بود و آن شاه... در این زمینه نیز مشتم محکمی بر دهان دشمن زده خواهد شد. رهبر انقلاب در آغاز سخنانشان مردم اصفهان را حقیقتاً شایسته تمجید دانستند و افزودند: اصفهان شهری با هویت کامل ایرانی و اسلامی و شهر زنده ی علم و ایمان و هنر و جهاد است. ایشان، استان اصفهان را عالم پرور خواندند و با تجلیل از عملی بر شرمسار این منطقه گفتند: اصفهان شهر ایمان و محبت به اهل بیت و شهر میراث های ارزشمند و کم نظیر جهانی مطلوب ایرانی است. حضرت آیتا... خامنه ای در شرح جلوه هایی از عمق هویت انقلابی مردم اصفهان گفتند: اصفهان اولین شهری بود که در حکومت ستمشاهی در آن، حکومت نظامی برقرار شد. ایشان با اشاره به حماسه آفرینی های لشکر امام حسین (ع) و لشکر نجف به عنوان از لشکر رزم آور استان اصفهان افزودند: تقدیم حدود ۲۴ هزار شهید، دهها هزار جانباز، هزاران آزاده و وجود خانواده های سرافرازی که از ۲ تا ۷۲ شهید تقدیم اسلام و انقلاب و ایران کرده اند، اسناد افتخار و نشانهای هویت انقلابی و جهادی استان است که پاسداری از این آثار پر عظمت، وظیفه هر انسان با وجدان است. رهبر انقلاب با اشاره به تشیع حدود ۳۶۰ شهید در ۱۲۸۵ تا ۱۳۶۱ در اصفهان گفتند: این همه جوان خوتین پیکر می توانست یک شهر را از درد و غم فلج کند اما اصفهانی ها با روحیه و انگیزه مضاعف ایمانی، همان روز جوانان بیشتری را به جبهه ها فرستادند و کاروان عظیم کمک های خود را راهی مناطق جنگی کردند. حضرت آیتا... خامنه ای مقابله با فتنه ها را از دیگر خصوصیات برجسته مردم اصفهان بر شمردند و گفتند: در این چهار دهه هر وقت لازم شده مردم اصفهان در دفاع از اسلام و انقلاب سینه سپر کرده و وارد میدان شده اند. ایشان با اشاره به گله های مردم اصفهان در عین برخورداری از ویژگی های انقلابی و ایمانی گفتند: مساله با اصفهان مهم است و مسئولان دولتی که برنامه های خوبی برای حل این مشکلات دارند باید در کار و تلاش بیشتر، شب و روز نشانند. رهبر انقلاب، فدائیکاری و جهاد مردم دیگر شهرهای کشور را در کنار مجاهدت های مردم اصفهان باعث پیروزی کامل و درخشان ایران در دفاع مقدس خواندند و افزودند: جوانان، واقعیت آن آزمایش کم نظیر رانمی دانند که چگونه ملت ایران بدون هیچگونه حمایت در مقابل همه دنیا و کمک های همه جانبه ناتو، ورشو، امریکا و شوروی سابق و اروپا به صدام، ایستاد و پیروز شد.

مرحله ای که عنوان می شد تحریم های ایران باید به صورت مرحله ای برداشته شود و راستی آزمایی شود و از سوی دیگر ایران به تعهدات هسته ای خود عمل کند نیز چالش هایی به وجود آمد. در گذشته نیز این موضوع مطرح بود و عنوان می شد که ما می توانیم به صورت گام به گام با آمریکا به نتیجه برسیم. با این وجود این اتفاق به دلایلی از جمله دلایل رخ نداد و فشارها بر برخی جریان ها در داخل کشور باعث شد که در عمل مذاکرات به نتیجه نرسد. هر مانعی که در مسیر مذاکرات قرار داشته باشد و ما به دنبال گره گشایی از آن نباشیم به شکست برجام منجر خواهد شد. واقعیت غیر قابل انکار این است که مذاکرات احیای برجام در سطح بسیار لغزنده ای در حال انجام شدن است. این سطح لغزنده نیز باعث می شود نتوان نسبت به احیای برجام خوشبینی و یا بدبینی کامل داشت. متغیرهای مهمی نیز باعث شده این سطح لغزنده به یک ثبات قابل اطمینان دست پیدا نکند. در شرایط کنونی ایران و آمریکا علی رغم اینکه به برجام نیاز دارند اما هنوز نتوانسته اند به یک نقطه تفاهم دست پیدا کنند. آخرین موضوعی که باعث شده فضای احیای برجام منفی شود خواسته ایران برای تضمین نسبت به لغو تحریم ها است. این حالتی است که گمانه زنی ها حکایت از این دارد که احیای برجام وجود دارد که تضمین های مورد خواست ایران نیاز به تصویب کنگره داشته باشد.

با توجه به شرایط موجود و موانعی که وجود دارد آیا می توان شرایطی را متصور بود که برجام دیگر احیا نشود؟

در شرایط کنونی با توجه به بحران اوکراین برجام برای ایران، آمریکا و اروپا یک توافق مهم است. با این وجود نباید این تلقی از وضعیت کنونی صورت بگیرد که آمریکا و اروپا با توجه به شرایطی که در آن قرار دارند حاضر به احیای برجام یا هر شرایط و هر شرطی هستند. قطعاً اگر برجام نیز به نتیجه نرسد این کشورها پلن های دیگری را در دستور کار خود قرار خواهند داد. این پلن ها نیز به صورتی نیست که برای ایران منافی به همراه داشته باشد یا به صورتی باشد که امتیازهای بیشتری را از آمریکا و اروپا نصیب ایران کند. واقعیت غیر قابل انکار این است که اگر برجام به هر دلیلی احیا نشود ما باید هزینه های زیادی برای تحریم های آمریکا پرداخت کنیم. به همین دلیل نیز شوک های اقتصادی که با افزایش نرخ دلار و ارز به کشور وارد می شود ادامه پیدا کند شرایط سیاسی، اقتصادی شرایطی غیر قابل پیش بینی را تجربه خواهد کرد. باید این موضوع را درک کنیم که وضعیت امروز نسبت به گذشته بسیار متفاوت شده است و به همین دلیل ما نمی توانیم نسبت به تحریم های بین المللی بی تفاوت باشیم. نکته دیگر اینکه در شرایط کنونی شاهد فشارها و اقداماتی برای انیل تراشی در مسیر احیای برجام هستیم. در این مدت اسرائیل رایزنی ها و تلاش های زیادی در فضای بین المللی انجام داد تا برجام احیا نشود. در همین رابطه شاهد حضور مقامات ارشد اسرائیل در آمریکا بودیم که با مقامات آمریکا دیدار و گفت و گو کردند. هدف مقامات اسرائیل از این گفت و گوها نیز این بود که برجام احیا نشود و یا اگر احیای می شود شروطی برای آن گذاشته شود که ایران به اهداف خود از احیای برجام دست پیدا نکند. در داخل ایران نیز شاهد مخالفت هایی از سوی مخالفان برجام با احیای برجام بودیم. همه این عوامل باعث می شود شرایط برای احیای برجام سخت شود هر چند من هنوز روزنه هایی برای احیای برجام می بینم.

بیشتر خواهد شد؟ اگر ما نتوانیم بحران کنونی در جامعه را مدیریت کنیم و این بحران وضعیت پیچیده تری به خود بگیرد قطعا دولت های غربی تلاش خواهند کرد

روای اتفاقات ایران موج سواری کنند و با جنگ تبلیغاتی و روانی ایران را تحت فشار قرار خواهند داد. نتیجه این مسأله به این باز می گردد که ما چگونه بحران داخلی را در ایران مدیریت خواهیم کرد. شرایط به شکلی است که ما هر چه زودتر بتوانیم بحران داخلی را مدیریت کنیم به همان اندازه هزینه های کمتری در عرصه سیاست خارجی پرداخت خواهیم کرد.

برخی گمانه زنی ها از نقش مهم نتایج انتخابات کنگره آمریکا در آینده احیای برجام حکایت داشت. در شرایط کنونی که نتیجه انتخابات مشخص شده است این انتخابات چه تأثیری در آینده احیای برجام خواهد داشت؟

برخلاف پیش بینی هایی که صورت می گرفت که جمهوریخواهان را برای قاطعی در این انتخابات به پیروزی می رسند، اما این اتفاق رخ نداد و جمهوریخواهان تنها موفق شدند با وضعیت شکننده ای اکثریت مجلس نمایندگان را به دست بگیرند و در مجلس سنا وضعیت گذشته تکرار شد و اکثریت در اختیار دموکرات ها قرار گرفت. هر چند شرایط برای بایدن برای اجرای سیاست خارجی سخت تر از گذشته خواهد شد اما اگر اراده جدی از سوی ایران و آمریکا برای احیای برجام وجود داشته باشد وضعیت کنگره نمی تواند زیاد در این زمینه تعیین کننده باشد. این وضعیت در زمان امضای برجام نیز وجود داشت و در سال ۲۰۱۵ اوپاما نیز با یک اکثریت جمهوریخواه در کنگره مواجه بود. با این وجود اراده کاخ سفید مبتنی بر رسیدن توافق هسته ای با ایران بود. در شرایط کنونی نیز این وضعیت وجود دارد. در شرایط کنونی ایران با شرایط سختی از نظر جنگ روانی با غرب قرار دارد. با این وجود اگر اراده کاخ سفید به توافق هسته ای با ایران باشد نباید زیاد نگران وضعیت کنگره بود. این در حالی است که جمهوریخواهان و دموکرات ها درباره پرونده هسته ای ایران دارای دیدگاه های مشترکی هستند. همه این مسائل به اراده سیاسی طرفین برای احیای برجام بازمی گردد.

چرا در حالی که بایدن و رئیسی قبل از به قدرت رسیدن از احیای برجام حمایت می کردند مذاکرات روند فرسایشی پیدا کرد و روز به روز وضعیت پیچیده تری به خود گرفت؟

همان گونه که در ابتدای مذاکرات احیای برجام نیز مطرح شد یکی از موانع اصلی احیای برجام فرسایشی شدن مذاکرات است. در همان زمان نیز عنوان می شد به هر میزان که روند مذاکرات فرسایشی شود به همان اندازه به نتیجه رسیدن برجام سخت تر خواهد شد. نکته دیگر اینکه در داخل آمریکا و ایران احیای برجام با مخالفت های جدی مواجه بود. در پایان دولت آقای روحانی این فرصت وجود داشت که برجام احیا شود و دولت نیز تلاش های زیادی انجام داد که این اتفاق رخ بدهد. اتفاقی که از ابتدا مشخص بود روند احیای برجام را دشوار خواهد کرد. در

اگر ما نتوانیم بحران کنونی در جامعه را مدیریت کنیم و این بحران وضعیت پیچیده تری به خود بگیرد قطعاً دولت های غربی تلاش خواهند کرد

روای اتفاقات ایران موج سواری کنند و با جنگ تبلیغاتی و روانی ایران را تحت فشار قرار خواهند داد

اگر ما نتوانیم بحران کنونی در جامعه را مدیریت کنیم و این بحران وضعیت پیچیده تری به خود بگیرد قطعاً دولت های غربی تلاش خواهند کرد